

جغرافیا و روابط انسانی، تابستان ۱۴۰۳، دوره ۷، شماره ۱، صص ۳۵۸-۳۸۱

بررسی عوامل موثر در مراجعه شهروندان به پارک های شهری

حسین نظم فر^{۱*}، داود وفاداری کمارعلیا^۲

۱-استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، ایران

nazmfar@uma.ac

۲-دانشجوی دکتری تخصصی جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۳

چکیده

مناظر و فضاهای سبز شهری به ویژه پارک های شهری از مهم ترین فضاهای شهری محسوب می شوند لذا بررسی مسایل مربوط به این اماکن دارای اهمیت می باشد بر همین اساس هدف از تحقیق حاضر بررسی عوامل موثر در مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد. برای به دست آوردن اطلاعات و داده های مورد نیاز از منابع کتابخانه ای، پرسشنامه و مصاحبه بهره گرفته شده که ۳۸۵ نفر در بخش پرسشنامه و ۱۲ نفر در بخش مصاحبه شرکت نمودند و برای بررسی داده های حاصل از آن ها به ترتیب از میانگین امتیازی و نرم افزار اطلس تی آی استفاده شد. نتایج حاصل نشان داد که استراحت و گذراندن اوقات فراغت از مهم ترین دلایل مراجعه شهروندان به پارک های شهری محسوب می شوند و در مقابل قرارگیری در اجتماع کم اهمیت ترین دلیل برای مراجعه به این اماکن شناخته شد. به طور کلی می توان بیان نمود شهروندان برای رهایی از روزمرگی های موجود در زندگی شهری و به دست آوردن آسایش به پارک های شهری مراجعه می نمایند که طراحان و برنامه ریزان شهری باید این موارد را در طراحی ها و برنامه ریزی هایشان در نظر بگیرند.

کلیدواژه: فضاهای شهری، مناظر شهری، فضاهای سبز شهری، بازدید

مقدمه

علاقه روزافزونی به استفاده از فضاهای سبز و ارتباط آن با سلامت انسان وجود دارد. این امر به ویژه با توجه به رشد شهرنشینی مهم است. در واقع، انتظار می رود تا سال ۲۰۳۰ از هر پنج نفر در سراسر جهان، سه نفر در یک منطقه شهری زندگی کنند. شهرها معمولاً به دلیل گستره وسیع استفاده از زمین دارای کمبود زمین بوده یا دارای مناطقی هستند که در آن فضاهای طبیعی شهری با فشار توسعه قابل توجهی روبرو می باشند. محیط های طبیعی در فضای باز ممکن است به کاهش اثرات منفی برخی از عوامل که مشخصه های محیط های شهری هستند کمک کرده و رفاه شهروندان را به ارمغان آورند (Jim, 2004 ; Grigoletto et al, 2023 ; Wang et al, 2021 ; Carrus et al, 2015).

فضاهای سبز برای افزایش کیفیت زندگی شهری، عملکرد و یکپارچگی اکولوژیکی، ارائه آسایش حرارتی و کمک به مردم برای بهبودی از فشار فیزیکی و عاطفی زندگی روزمره ضروری هستند. فضاهای سبز شهری می توانند شرایط زندگی شهری را با افزایش زیبایی و کیفیت هوا، افزایش قیمت ملک، عدالت اجتماعی، حفظ فضاهای عمومی و محیط طبیعی برای فعالیت های اجتماعی بهبود بخشند (Mensha et al, 2016 ; Cetin, 2016 ; Wolch et al, 2014 ; Kothencz, 2017 ; Saeed & Mullahwaish, 2020 ; Zheng et al, 2019 ; Kefale et al, 2023). در بسیاری از شهرها، پارک های شهری، جنگل ها و فضاهای سبز، از جمله آبراه ها مانند رودخانه ها، نهرها و برکه ها، مزایای چشم انداز و تفریحی را برای ساکنان و بازدیدکنندگان محلی فراهم می کنند (Haase et al, 2014 ; Tibesigwa et al, 2020).

مناطق سبز شهری به کاهش استرس کمک می کند و در نتیجه از سلامت جسمی و روانی افراد حمایت می نمایند (Jabbar et al, 2021, Simkin et al, 2020). علاوه بر این، پارک ها اغلب مکان هایی برای ارائه خدمات فرهنگی نیز هستند که مزایای بهره مندی را برای بازدیدکنندگان کامل تر می کنند (Mäntymaa et al, 2022). فراتر از استفاده های تفریحی معمولی، پارک های شهری به عنوان پناهگاهی در حفاظت از شرایط نامساعد زندگی شهری شناخته می شوند، مکانی که شهروندان می توانند در آن استراحت کنند و دور از شلوغی شهر باشند، معاشرت کنند و با طبیعت در تماس باشند. در عین حال، پارک های شهری می توانند نقطه کانونی جامعه اطراف خود باشند، چرا که یک پارک می تواند به گرد هم آوردن یک جامعه و تقویت هویت آن کمک کند (Paul & Nagendra, 2017). فضای سبز می تواند منجر به انسجام اجتماعی بیشتر شود (Chiesura, 2004 ; Dinda & Ghosh, 2017).

(2021). از مزایای اجتماعی قابل توجه فضاهای سبز شهری می توان به فراهم کردن راه هایی برای تفریح، آرامش، تعاملات اجتماعی، ارائه ارزش های آموزشی و زیبایی شناختی و تقویت حس مکان در میان دیگران که در مجموع منجر به سلامت و رفاه شهروندان میگردد اشاره نمود(Dipeolu et al., 2021; Dipeolu et al., 2021 ; Arnberger & Eder, 2012 ; Dipeolu et al., 2020, Dipeolu et al., 2020 ; Uzannah et al., 2023).

مزایای اجتماعی فضاهای سبز شهری تنها زمانی قابل استفاده است که این اماکن از لحاظ کمیت و کیفیت مناسب بوده و از طریق فیزیکی و یا بصری انسان به آن دسترسی داشته باشد. این امر بر نیاز به تماس منظم فیزیکی و یا بصری با اشکال مختلف فضاهای سبز شهری توسط همه اقشار جامعه تاکید می کند. با توجه به این موضوع، انگیزه های متفاوتی که چرا مردم از فضاهای سبز شهری بازدید می کنند یا از آنها استفاده می نمایند، در کشورهای مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است. یافته ها نشان می دهد که مردم از فضاهای سبز شهری بازدید می کنند تا از آنها برای لذت بردن از هوای طبیعی یا بدون آلودگی، مشاهده مناظر زیبای محیط و استراحت، شرکت در فعالیت های تفریحی، تماس بصری با طبیعت، برخی از اشکال ورزش بدنی و ملاقات با دوستان بهره ببرند. همچنین مشخص شده است که عوامل متعددی از جمله متغیرهای اجتماعی-اقتصادی و ترجیحات فردی، میزان رضایت از ویژگی های بیولوژیکی و فیزیکی فضاهای سبز شهری بر انگیزه های بازدید، استفاده یا نزدیکی به فضاهای سبز شهری در کشورهای مختلف تأثیر دارند (Dallimer et al, 2014 ; Craik et al, 2015 ; Uzannah et al., 2023).

از آنجایی که جمعیت جهان به رشد خود ادامه داده است و با افزایش سرعت شهرنشینی، میزان فضای سرانه در حال کاهش است. این امر همچنین منجر به از بین رفتن فضای سبز شهری و در نتیجه کاهش تماس روزانه بین انسان و محیط طبیعی شده است. بسیاری از مطالعات فواید جسمی و روحی تماس انسان با طبیعت را در شهرها نشان داده اند. این مزایا شامل بازیابی ذهنی، سلامت جسمانی، بهبود سلامت عاطفی و شناخت و افزایش تعامل انسانی و قرار گرفتن در معرض طبیعت می شود. حضور کمتر در محیط بیرون با چاقی، پوکی استخوان، افسردگی، بیماری قلبی و خستگی ذهنی مرتبط است. در شهرهای پرجمعیت با ساختمان های بلند، فضای سبز شهری راهی مناسب برای تعامل ساکنان شهری با طبیعت است. با این حال، برای شهرهایی که زمین کمی دارند، یافتن مناطقی برای فضای سبز شهری جدید می تواند دشوار و پرهزینه باشد (Ulrich, 2006 ; Maas et al, 2009 ; Zhang et al, 2014 ; Carrus et al, 2015 ; James et al, 2009 ; wang et al, 2021).

بر همین اساس اهمیت بهبود شرایط فضاهای سبز شهری موجود مشخص می گردد و باید این اماکن با نزدیک ترین حالت به خواسته و نظر شهروندان طراحی، اجرا و مدیریت گردند تا از ظرفیت بسیار آنها به طور حداکثری

توسط شهروندان استفاده گردد. با توجه به موارد اشاره شده در متن می توان به اهمیت فضاهای سبز شهری به ویژه پارک های شهری در سطح شهرها برای ایجاد محیطی آرام و دلپذیر برای شهروندان پی برد. بر این اساس در این پژوهش عوامل موثر بر مراجعه شهروندان به پارک های شهری بررسی خواهد شد.

پیشینه تحقیق

ح سنعلی و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقی با عنوان راهکارهای باززنده سازی و ساماندهی پارک های شهری با هدف بهبود کیفیت اکولوژیکی و اجتماعی (مطالعه موردی: پارک شهر واقع در محله سنگلج) به این نتیجه رسیدند که تاکید بر اهمیت اکولوژیکی پارک با توجه به ترکیب پوشش گیاهی و آسپ شناسی آن و راهکارهای بهینه سازی و وضعیت آنها، تاکید بر پایداری منظر پارک با حضور فعالیت های اجتماعی در جهت تامین نیازهای بازدید کنندگان و تاکید بر توجه به جنبه های زیباشناسانه محیط می تواند در بهبود شرایط پارک های شهری موثر باشد.

محمدی و رخشانی نسب (۱۳۹۰) در تحقیقی با عنوان تحلیل رفتاری عوامل کمی و کیفی موثر بر جذب شهروندان به پارک های شهری در اصفهان به این نتیجه رسیدند که رابطه بین برخورداری از اتومبیل شخصی و دسترسی به پارک های شهری و ارتباط وضعیت شغلی و سنی شهروندان با نوع جاذبه پارک ها معنادار است. در مقابل، جنسیت افراد تفاوت معناداری با نوع جاذبه پارک ها دارد.

رحم بزی و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان ارزیابی ترجیحات گروه های متفاوت سنی از مناظر بصری پارک ملت زاهدان به این نتیجه رسیدند که بیشترین ترجیحات بازدید کنندگان در قالب گروه سنی ۱۵ تا ۲۴، از بین سه پهنه مورد بررسی، پهنه با پوشش طبیعی با ۵۰٪ ترجیحات می باشد، بیشترین ترجیحات بازدید کنندگان در قالب گروه سنی ۲۵ تا ۴۹، پهنه فضاهای طراحی شده با ۶۱٪ ترجیحات و بیشترین ترجیحات بازدید کنندگان در قالب گروه سنی ۵۰ سال به بالا، از بین سه پهنه مورد بررسی، پهنه بازی ها با ۳۶٪ می باشد.

صابری فر (۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان نقش طراحی و تجهیز پارک های شهری در جلب و تامین نیاز مراجعه کنندگان (نمونه موردی پارک های شهری مشهد) به این نتیجه رسیدند که محیط های طراحی شده بر اساس نیاز و خواست مردم بیش از سایر فضاها، سرزندگی و احساسات مثبت را در شهروندان تقویت کرده و بخش قابل ملاحظه ای از نیازهای مادی و غیرمادی آنان را برآورده نموده است. این شرایط نه تنها در انتخاب محل بازدید، بلکه در فراوانی و کیفیت مراجعات نیز بسیار تاثیرگذار بوده است.

میرکریمی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی با عنوان الگوی بررسی نیازهای تفریحی بازدیدکنندگان پارک‌های جنگلی (مطالعه موردی: پارک جنگلی دلد) اکثر بازدیدکنندگان برای گذراندن اوقات فراغت خود پارک‌های جنگلی را در اولویت اول قرار می‌دهند، بنابراین مدیران باید در تامین نیازهای افراد در این مناطق جهت کسب رضایتمندی بازدیدکنندگان تلاش نمایند. نتایج می‌تواند به مدیران و برنامه‌ریزان در مدیریت تفرجگاه‌ها، برآورده نمودن خواسته‌ها و نیازهای بازدیدکنندگان، ارتقا کیفیت تفرجگاه و مدیریت بهینه آن کمک نماید.

وفاداری کمارعلیا و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان تاثیر همه‌گیری کووید-۱۹ بر میزان بازدید افراد جامعه از پارک‌های شهری به این نتیجه رسیدند که تعداد دفعات مراجعات به پارک‌های شهری در دوران همه‌گیری کووید ۱۹ به‌طور معنی‌داری کاهش یافته است؛ همچنین میانگین امتیازی تعداد دفعات مراجعات به پارک‌های شهری قبل از دوران همه‌گیری کووید ۱۹، ۳/۴۴ به دست آمد که در مقایسه با میانگین امتیازی تعداد دفعات مراجعات به پارک‌های شهری در دوران همه‌گیری کووید ۱۹ که برابر با ۲/۵۸ می‌باشد در حد قابل توجهی روند نزولی مراجعات به پارک‌های شهری را نشان می‌دهد؛ همچنین دلایل مراجعات به پارک‌های شهری در دوران کووید ۱۹ نشان می‌دهد که از جنبه تفریحی و اجتماعی پارک‌های شهری به‌شدت کاسته شده است. در نتیجه باید موانع و مشکلات حضور شهروندان در پارک‌های شهری رفع شده و این اماکن با شرایط همه‌گیری سازگار گردند.

Dinda et al, 2021 در تحقیقی با عنوان مزایای درک شده، ترجیحات زیبایی شناختی و تمایل به پرداخت برای بازدید از پارک‌های شهری: مطالعه موردی در کلکته، هند به این نتیجه رسیدند که اکثر پاسخ‌دهندگان از پارک‌ها برای کسب «مزایای اجتماعی» (۳۹.۹ درصد) و «مزایای روانی و سلامت» (۷۱.۷ درصد) بازدید کرده‌اند.

Kiplagat et al, 2022 در تحقیقی با عنوان ویژگی‌های فضای سبز شهری، الگوهای بازدید و تاثیر ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی بازدیدکنندگان در بازدید در شهر کیسومو و شهرداری الدورت، کنیا به این نتیجه رسیدند که نیاز به افزایش تراکم فضاهای سبز در مناطق شهری و همچنین فراهم کردن امکانات و تسهیلات لازم برای افزایش دسترسی و استفاده از فضاهای سبز برای نیازهای مختلف توسط اکثر ساکنان شهری امری ضروری و مورد نیاز می‌باشد.

Uzonnah et al, 2023 در تحقیقی با عنوان تاثیر مزایای اجتماعی درک شده بر انگیزه‌های بازدید از فضاهای زیرساخت سبز شهری در شهرهای کوچک و متوسط در جنوب شرقی نیجریه به این نتیجه رسیدند که فضاهای سبز شهری در ترویج تعاملات انسان و طبیعت، افزایش رضایت از زندگی و تعاملات اجتماعی نقش مهمی را دارند که بیشترین تاثیر را بر انگیزه‌های بازدید از این اماکن داشتند.

Grigoletto et al, 2023 در تحقیقی با عنوان بازگرداندن سلامت روان پس از بازدید از فضاهای سبز شهری، چه کسی بیشتر تحت تاثیر قرار می گیرد؟ مقایسه سلامت روان خوب و ضعیف در چهار شهر اروپایی به این نتیجه رسیدند که فضای سبز برای کل جمعیت مهم است: افراد با سلامت روان ضعیف تر می توانند اثرات ترمیمی مهمی را تجربه نمایند و افرادی که سلامت روانی بهتری دارند می توانند با استفاده از فضای سبز از رفاه خود محافظت کنند.

Kefale et al, 2023 در تحقیقی با عنوان ترجیحات و ادراک کاربران نسبت به فضاهای سبز شهری در شهرهای در معرض به سرعت شهری شدن به این نتیجه رسیدند که مزایای درک شده از فضاهای سبز شامل جنبه تفریحی، زیبایی شناختی و حفاظت از آلودگی بود.

مواد و روش

روش تحقیق

این پژوهش با توجه به روش جمع آوری اطلاعات و مواد و روش ها از منظر غایت و هدف از نوع تحقیق کاربردی و از منظر ماهیت و روش از نوع تحقیق توصیفی می باشد.

جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل افرادی می گردد که از پارک های شهری دیدار کرده و در این فضاها حضور یافته اند و مختص به یک محدوده خاص نبوده و پرسشنامه به طور عمومی در فضاهای مجازی پخش گردیده است و همچنین جامعه آماری مصاحبه را جامعه متخصصین مربوطه تشکیل می دهند. نمونه و روش نمونه گیری

پرسشنامه بعد از تهیه و تنظیم و با روش نمونه گیری تصادفی ساده به جهت در اختیار داشتن جامعه آماری متنوع و قابل توجه از طریق برخط و پیام رسان های مورد تایید در بین افراد مختلف از تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۱ تا ۱۴۰۲/۰۴/۰۱ از سراسر کشور پخش گردید و در مجموع ۳۸۵ نفر در تحقیق شرکت نمودند، همچنین در بخش مصاحبه از ۱۲ نفر مصاحبه انجام گرفت، لازم به ذکر است از نفر ۱۲ به بعد مصاحبه به حالت اشباع درآمد و به این ترتیب از ادامه مصاحبه خودداری گردید (وفاداری کمار علیا و همکاران، ۱۴۰۱ ; Lu et al, 2021).

ابزارهای جمع آوری داده ها

در پژوهش حاضر از منابع کتابخانه ای همچون مقالات مرتبط، پرسشنامه و مصاحبه استفاده شد که نحوه پاسخگویی به سوالات پرسشنامه و هدف از آن در پرسشنامه درج گردید. پرسشنامه مذکور از ده شاخص مرتبط با عوامل

مراجعه به پارک های شهری برگرفته از منابع علمی تشکیل شد که شامل: لذت بردن از طبیعت، استراحت، مشاهده مناظر زیبای طبیعی، پیک نیک، ورزش، ملاقات با دوستان، فرار از شرایط نامساعد شهری، قرارگیری در اجتماع، بازیابی سلامت جسمی و بازیابی سلامت روحی می شوند (Dallimer et al., 2014 ; Craik et al., 2015 ; Uzonnah et al., 2023). لازم به ذکر است برای اطمینان از پایایی پرسشنامه از روش تکرار آزمایش استفاده گردید، به اینصورت که ۱۰ عدد پرسشنامه را در بازه زمانی دو هفته ایی بین نمونه اولیه توزیع نمودیم و با مقایسه پاسخ ها در دو بازه زمانی متفاوت مشخص گردید که پاسخ ها عینا یکسان بوده و پایایی ۱۰۰ درصدی را نشان می دهد، از نظر روایی پرسشنامه نیز، ۱۰ عدد پرسشنامه بین متخصصین امر توزیع شد و روایی آن توسط ایشان تایید گردید (وفاداری کمارعلیا و همکاران، ۱۴۰۱ ; وفاداری کمارعلیا و همکاران، ۱۴۰۱). پس از اتمام مراحل مرتبط با پرسشنامه سوال مصاحبه طراحی شد و مصاحبه انجام گرفت و در نرم افزار کیفی اطلس تی آی تحلیل شد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

بعد از جمع آوری پرسشنامه ها داده های موجود در آن ها استخراج شد و فراوانی هر یک از گزینه های موجود در سوالات مشخص گردید، بعد از این فرآیند برای بررسی پاسخ های داده شده به گزینه های موجود (کاملا موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم، کاملا مخالفم) به ترتیب امتیاز (۴، ۳، ۲، ۱) اختصاص داده شد. بعد از اعمال فرآیند میانگین گیری امتیازی، امتیاز مربوط به هر شاخص سلامت روان مشخص گردید و با حد وسط میانگین امتیازی (۲/۵) و میانگین امتیازی سایر شاخص ها مقایسه شده و در نهایت جمع بندی حاصل از فرآیند مذکور به طور کامل در بخش نتایج آورده شد (وفاداری کمارعلیا و همکاران، ۱۴۰۱). سپس تحلیل نتایج حاصل از مصاحبه توسط نرم افزار کیفی اطلس تی آی صورت گرفت و در نهایت نتایج این دو فرآیند (پرسشنامه و مصاحبه) با یکدیگر تلفیق شده و نتیجه نهایی نگارش گردید.

نتایج

در بخش آمار توصیفی مرتبط با پرسشنامه بعد از بررسی پرسشنامه های ارسالی مشخص گردید که از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق، ۱۹۸ نفر مرد و ۱۸۷ نفر زن می باشند که در این میان بیشترین نفر شرکت کننده از نظر تحصیلات مرتبط با مقطع لیسانس بوده و همچنین بیشترین نفر شرکت کننده از نظر سن مربوط به بازه سنی ۲۰ تا ۳۰ می باشد، این امر را می توان به دلیل توزیع پرسشنامه در فضای مجازی به خوبی توجیه نمود. در ادامه آمار توصیفی مرتبط با مصاحبه این چنین بوده است که از ۱۲ نفر متخصص حاضر در مصاحبه ۶ نفر کارشناس مهندسی

فضای سبز، ۳ نفر کارشناس ارشد مهندسی فضای سبز، ۲ نفر کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری و ۱ نفر دکتری تخصصی برنامه ریزی شهری می باشد (مطابق جدول ۱).

جدول ۱: مشخصات دموگرافیک شرکت کنندگان

سن (سال)	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال	۴۷	۱۲
۲۰ تا ۳۰ سال	۱۵۶	۴۱
۳۰ تا ۴۰ سال	۱۰۳	۲۷
۴۰ تا ۵۰ سال	۶۷	۱۷
۵۰ سال به بالا	۱۲	۳
جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۱۹۸	۵۱
زن	۱۸۷	۴۹
تحصیلات	تعداد	درصد
زیردیپلم و دیپلم	۱۰۱	۲۶
لیسانس	۱۹۶	۵۱
فوق لیسانس	۷۸	۲۰
دکتری تخصصی	۱۰	۳
تحصیلات مصاحبه کنندگان	رشته	تعداد
کارشناس	مهندسی فضای سبز	۶
کارشناس ارشد	مهندسی فضای سبز	۳
کارشناس ارشد	برنامه ریزی شهری	۲
دکتری تخصصی	برنامه ریزی شهری	۱

در بخش پرسشنامه بررسی ده شاخص موجود نتایج زیر را در بر داشت:

۱- لذت بردن از طبیعت

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۸۵ نفر گزینه کاملا موافقم، ۱۸۶ نفر گزینه موافقم، ۱۰ نفر نظری ندارم، ۷۵ نفر مخالفم و ۲۹ نفر کاملا مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این

شاخص ۲/۸ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالا تر بوده و مشخص می نماید که لذت بردن از طبیعت از دلایل مهم مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۲).

جدول ۲. شاخص لذت بردن از طبیعت

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۸۵	۲۲	۴
موافقم	۱۸۶	۴۸	۳
نظری ندارم	۱۰	۳	۰
مخالفم	۷۵	۱۹	۲
کاملا مخالفم	۲۹	۸	۱
میانگین امتیازی		۲/۸	

۲- استراحت

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۹۸ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۲۰۴ نفر گزینه موافقم، ۴ نفر نظری ندارم، ۶۱ نفر مخالفم و ۱۸ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۳ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالا تر بوده و مشخص می نماید که استراحت از دلایل مهم مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۳).

جدول ۳. شاخص استراحت

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۹۸	۲۵	۴
موافقم	۲۰۴	۵۳	۳
نظری ندارم	۴	۱	۰
مخالفم	۶۱	۱۶	۲
کاملا مخالفم	۱۸	۵	۱
میانگین امتیازی		۳	

۳- مشاهده مناظر زیبای طبیعی

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۶۲ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۱۸۱ نفر گزینه موافقم، ۲۴ نفر نظری ندارم، ۸۳ نفر مخالفم و ۳۵ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۶ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالاتر بوده و مشخص می نماید که مشاهده مناظر زیبای طبیعی از دلایل قابل توجه مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۴).

جدول ۴. شاخص مشاهده مناظر زیبای طبیعی

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۶۲	۱۶	۴
موافقم	۱۸۱	۴۷	۳
نظری ندارم	۲۴	۶	۰
مخالفم	۸۳	۲۲	۲
کاملا مخالفم	۳۵	۹	۱
میانگین امتیازی		۲/۶	

۴- پیک نیک

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۷۵ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۱۹۰ نفر گزینه موافقم، ۵ نفر نظری ندارم، ۸۰ نفر مخالفم و ۳۵ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۸ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالا تر بوده و مشخص می نماید که پیک نیک از دلایل مهم مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۵).

جدول ۵. شاخص پیک نیک

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۷۵	۱۹	۴
موافقم	۱۹۰	۴۹	۳
نظری ندارم	۵	۲	۰
مخالفم	۸۰	۲۱	۲
کاملا مخالفم	۳۵	۹	۱
میانگین امتیازی		۲/۸	

۵- ورزش

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۵۱ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۱۵۹ نفر گزینه موافقم، ۳۸ نفر نظری ندارم، ۷۱ نفر مخالفم و ۶۶ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۳ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) پایین تر بوده و مشخص می نماید که ورزش از دلایل مهم و یا قابل توجه مراجعه شهروندان به پارک های شهری محسوب نمی شود (مطابق جدول ۶).

جدول ۶. شاخص ورزش

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۵۱	۱۳	۴
موافقم	۱۵۹	۴۱	۳
نظری ندارم	۳۸	۱۰	۰
مخالفم	۷۱	۱۹	۲
کاملا مخالفم	۶۶	۱۷	۱
میانگین امتیازی		۲/۳	

۶- ملاقات با دوستان

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۴۸ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۱۷۴ نفر گزینه موافقم، ۴۱ نفر نظری ندارم، ۷۴ نفر مخالفم و ۴۸ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۴ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) پایین تر بوده و مشخص می نماید که ملاقات با دوستان از دلایل مهم و یا قابل توجه مراجعه شهروندان به پارک های شهری محسوب نمی شود (مطابق جدول ۷).

جدول ۷. شاخص ملاقات با دوستان

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۴۸	۱۲	۴
موافقم	۱۷۴	۴۵	۳
نظری ندارم	۴۱	۱۱	۰
مخالقم	۷۴	۲۰	۲
کاملا مخالفم	۴۸	۱۲	۱
میانگین امتیازی		۲/۳	

۷- فرار از شرایط نامساعد شهری

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۶۹ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۱۸۰ نفر گزینه موافقم، ۱۲ نفر نظری ندارم، ۷۸ نفر مخالفم و ۴۶ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۶ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالا تر بوده و مشخص می نماید که فرار از شرایط نامساعد شهری از دلایل قابل توجه مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۸).

جدول ۸. شاخص فرار از شرایط نامساعد شهری

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملاً موافقم	۶۹	۱۸	۴
موافقم	۱۸۰	۴۷	۳

نظری ندارم	۱۲	۳	۰
مخالقم	۷۸	۲۰	۲
کاملا مخالفم	۴۶	۱۲	۱
میانگین امتیازی	۲/۶		

۸- قرارگیری در اجتماع

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۴۳ نفر گزینه کاملاً موافقم، ۱۵۴ نفر گزینه موافقم، ۴۹ نفر نظری ندارم، ۸۱ نفر مخالفم و ۵۸ نفر کاملاً مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۲ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) پایین تر بوده و مشخص می نماید که قرارگیری در اجتماع از دلایل مهم و یا قابل توجه مراجعه شهروندان به پارک های شهری محسوب نمی شود (مطابق جدول ۹).

جدول ۹. شاخص قرارگیری در اجتماع

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملاً موافقم	۴۳	۱۱	۴
موافقم	۱۵۴	۴۰	۳
نظری ندارم	۴۹	۱۳	۰
مخالقم	۸۱	۲۱	۲
کاملاً مخالفم	۵۸	۱۵	۱
میانگین امتیازی	۲/۲		

۹-بازیابی سلامت جسمی

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۷۲ نفر گزینه کاملا موافقم، ۱۹۰ نفر گزینه موافقم، ۱۱ نفر نظری ندارم، ۶۷ نفر مخالفم و ۴۵ نفر کاملا مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۷ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالا تر بوده و مشخص می نماید که بازیابی سلامت جسمی از دلایل قابل توجه مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۱۰).

جدول ۱۰. شاخص بازیابی سلامت جسمی

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۷۲	۱۹	۴
موافقم	۱۹۰	۴۹	۳
نظری ندارم	۱۱	۳	۰
مخالفم	۶۷	۱۷	۲
کاملا مخالفم	۴۵	۱۲	۱
میانگین امتیازی		۲/۷	

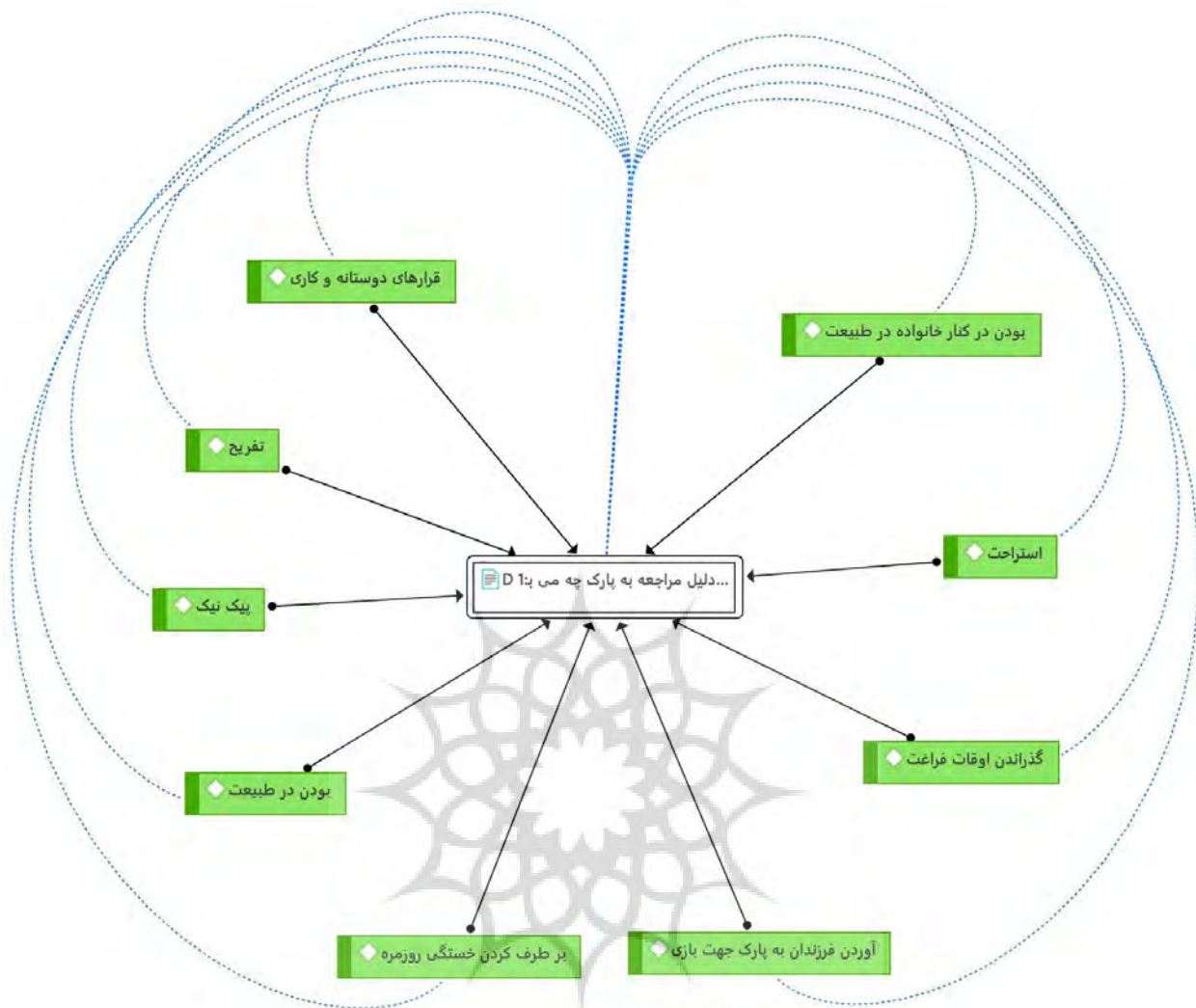
۱۰-بازیابی سلامت روحی

بررسی این شاخص نشان داد از ۳۸۵ نفر شرکت کننده در تحقیق ۸۸ نفر گزینه کاملا موافقم، ۱۸۵ نفر گزینه موافقم، ۶ نفر نظری ندارم، ۷۷ نفر مخالفم و ۲۹ نفر کاملا مخالفم را انتخاب کرده اند. میانگین امتیازی در ارتباط با این شاخص ۲/۸ را نشان می دهد که از میانگین امتیازی متوسط (۲/۵) بالا تر بوده و مشخص می نماید که بازیابی سلامت روحی از دلایل مهم مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد (مطابق جدول ۱۱).

جدول ۱۱. شاخص بازیابی سلامت روحی

گزینه ها	تعداد	درصد	امتیاز
کاملا موافقم	۸۸	۲۳	۴
موافقم	۱۸۵	۴۸	۳
نظری ندارم	۶	۲	۰
مخالقم	۷۷	۲۰	۲
کاملا مخالفم	۲۹	۷	۱
میانگین امتیازی		۲/۸	

در بخش مصاحبه بعد از گفت و گو با ۱۲ نفر متخصص و پرسش از آن ها در رابطه با دلایل مراجعه شهروندان به پارک های شهری از دید تخصصی مطالب قابل توجهی مشخص و نمایان گردید. از دید متخصصین گذراندن اوقات فراغت از اصلی ترین دلایل مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد که در این بین استراحت، بودن در کنار خانواده در طبیعت، آوردن فرزندان به پارک جهت بازی، قرارهای دوستانه، تفریح، پیک نیک، بودن در طبیعت، برطرف کردن خستگی روزمره و ورزش از دیگر دلایل مراجعه شهروندان به پارک های شهری محسوب می گردند. با بررسی این دلایل و مقایسه آن ها با دلایل بیان شده در بخش پرسشنامه به وسیله افراد جامعه می توان به نقاط مشترک قابل توجهی بین نظر شهروندان و متخصصین در رابطه با دلایل مراجعه به پارک های شهری دست یافت که از آن جمله می توان به استراحت، پیک نیک، بودن در طبیعت، بر طرف کردن خستگی روزمره، ملاقات های دوستانه و ورزش اشاره نمود. این یافته ها نشان می دهد که متخصصان و متولیان امور شهری به طور ویژه مهندسان فضای سبز و به طور کلی طراحان و برنامه ریزان شهری از دلایل مراجعه شهروندان به پارک های شهری اطلاع

شکل ۱- مدل مستخرج از مصاحبه در نرم افزار اطلس تی آی

قابل قبولی دارند و در طراحی و برنامه ریزی این اماکن با بهره گیری از این اطلاعات مفید می توانند اماکن تفریحی قابل قبول تری را برای افراد جامعه طراحی و برنامه ریزی نمایند (مطابق شکل ۱).

در بررسی آمار توصیفی و ارتباط آن ها با دلایل مراجعه شهروندان به پارک های شهری مشخص گردید که ۸ درصد افراد بازه سنی زیر ۲۰ سال، ۹۱ درصد افراد بازه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، ۸۶ درصد افراد بازه سنی ۳۰ تا ۴۰ سال، ۸۶ درصد افراد بازه سنی ۴۰ تا ۵۰ سال و ۷۵ درصد افراد بازه سنی ۵۰ سال به بالا استراحت را به عنوان مهم ترین دلیل برای مراجعه به پارک های شهری عنوان کرده اند. همچنین ۶۳ درصد از افراد دارای تحصیلات فوق

لیسانس و دکتری تخصصی بازیابی سلامت روحی را از مهم ترین دلایل مراجعه به پارک های شهری برشمرده اند. در این راستا بین جنسیت و دلیل مراجعه به پارک های ارتباط فایل توجهی ملاحظه نگردید. این بررسی حاکی از آن است که از سنین ۲۰ سال به بالا غالبا افراد برای استراحت و رهایی از خستگی روزمره به پارک های شهری مراجعه می نمایند که این می تواند شامل پیک نیک و بودن در کنار خانواده در محیط بیرون نیز باشد.

نتیجه گیری

مناظر و فضاهاى سبز شهری به ویژه پارک های شهری از مهم ترین اماکن شهری محسوب می شوند و بررسی مسائل مربوط به آن ها در جهت بهبود شرایط این اماکن لازم و ضروری می نماید، لذا در این تحقیق بررسی عوامل موثر بر بازدید از پارک های شهری از دید شهروندان و متخصصین بررسی گردیده و مشخص شد که از دید شهروندان استراحت مهم ترین دلیل جهت مراجعه به پارک های شهری برشمرده شده است که در نظر متخصصین نیز استراحت از اصلی ترین دلایل مراجعه به این اماکن محسوب می گردد و در متون یادداشت شده از گفته های متخصصین در حین مصاحبه از تکرار این واژه می توان اهمیت آن را درک نمود. در ادامه بررسی دلایل مراجعه به پارک های شهری از دید شهروندان لذت بردن از طبیعت، پیک نیک و بازیابی سلامت روحی به طور مشترک در پله دوم اهمیت قرار گرفتند در مقابل طبق نظر متخصصین گذران اوقات فراغت که مهم ترین دلیل برای مراجعه شهروندان به پارک های شهری می باشد و می تواند شامل بودن در کنار خانواده، تفریح، پیک نیک، بودن در طبیعت، بر طرف کردن خستگی روزمره، ورزش و قرارهای دوستانه باشد، می توان آن ها را هم راستای دلایل اشاره توسط شهروندان دانست که در پله دوم اهمیت قرار گرفته اند. بازیابی سلامت جسمی به تنهایی در پله سوم اهمیت در مراجعه به پارک های شهری از دید شهروندان قرار گرفت که با نظر متخصصین مبنی بر بر طرف کردن خستگی روزمره هم سنگ تلقی گردد. پله چهارم اهمیت در مراجعه به پارک های شهری از دید شهروندان شامل مشاهده مناظر زیبای طبیعی و فرار از شرایط نامساعد شهری می باشد که برابر با بودن در طبیعت و بر طرف کردن خستگی روزمره از دید متخصصین است. اما در مقابل این دلایل پر اهمیت ملاقات با دوستان، ورزش و قرارگیری در اجتماع از کم اهمیت ترین دلایل برای مراجعه شهروندان به پارک های شهری محسوب می گردند که در بین آن ها دلیل قرارگیری در اجتماع کم اهمیت ترین دلیل می باشد و در نظرات متخصصین نیز قرارهای دوستانه و کاری و ورزش از تاکید کمتری نسبت به سایر دلایل برخوردار بودند.

بنابر موارد اشاره شده می توان گفت نظرات و دیدگاه های شهروندان بسیار نزدیک به نظرات و دیدگاه های متخصصین در ارتباط با دلایل مراجعه به پارک های شهری می باشد که البته نیاز است، طراحان و برنامه ریزان شهری برای آشنایی و شناخت دقیق خواسته های شهروندان تحقیق حاضر و سایر تحقیقات مشابه را مطالعه نموده و در طراحی ها و برنامه ریزی های خود از آن ها استفاده نمایند. همانطور که گفته شد مسائل مربوط به استراحت و تفریح از مهم ترین اولویت های شهروندان برای مراجعه به پارک های شهری محسوب می شود لذا طراحان و برنامه ریزان شهری در طراحی این اماکن باید فضاهای مرتبط با استراحت و تفریح شهروندان را در اولویت توجه و دقت خود قرار دهند و از بهترین و در دسترس ترین قسمت های سایت برای اختصاص به موارد گفته شده بهره بگیرند تا شهروندان به هنگام مراجعه به پارک های شهری بتوانند از این فضاها به خوبی استفاده کنند و حس رضایت و خشنودی را از پارک های شهری با خود به خانه و محل کار ببرند. لذا به طور کلی میتوان بیان نمود که شهروندان برای رهایی از روزمرگی های موجود در زندگی شهری و به دست آوردن آسایش به سوی طبیعت و به ویژه پارک های شهری روانه می شوند و چون پارک های شهری در بسیاری از مناطق شهری قابل دسترس ترین بهش از طبیعت به حساب می آیند، به همین جهت طراحان و مهندسان فضای سبز و برنامه ریزان شهری باید در طراحی و برنامه ریزی این اماکن نظرات و خواسته های شهروندان را نیز در نظر بگیرند تا پارک های شهری مطلوبی را به افراد جامعه ارائه نمایند.

منابع

- بزی، خدارحم. خمر، غلامعلی. کیانی، اکبر، میرشکاری، محمدعلی. & گلچین، پیمان. (۱۳۹۲). ارزیابی ترجیحات گروه های متفاوت سنی از مناظر بصری پارک ملت زاهدان. جغرافیا و آمایش شهری منطقه ای، ۳(۹)، ۶۸-۴۹.
- حسیبی، علیرضا. فلاح فربد، سیده شیلا. & لقایی، حسنعلی. (۱۳۹۳). ارایه اصول و راهکارهای باززنده سازی پارک ها در بافت های قدیمی شهر، با حفظ هویت تاریخی و فرهنگی (مطالعه موردی: پارک شهر واقع در محله سنگلج تهران). علوم و تکنولوژی محیط زیست ۱۶(۱۳)، ۱۳۷-۱۵۴.

صابری فر، رستم. (۱۳۹۴). نقش طراحی و تجهیز پارک‌های شهری در جلب و تامین نیاز مراجعه کنندگان (نمونه موردی پارک‌های شهری مشهد). جغرافیا و مطالعات محیطی، ۳(۴)، ۳۷-۵۲.

محمدی، جمال. رخشانی نسب، حمیدرضا. (۱۳۹۰). تحلیل رفتاری عوامل کمی و کیفی موثر بر جذب شهروندان به پارک‌های شهری در اصفهان، فضای جغرافیایی، ۱۱(۳۴)، ۲۸-۴۸.

میرکریمی، سید حامد. محمدزاده، مرجان. & گلدوی، سمیه. (۱۳۹۵). الگوی برر سی نیازهای تفریحی بازدیدکنندگان پارک‌های جنگلی (مطالعه موردی: پارک جنگلی دلد). علوم و تکنولوژی محیط زیست، ۱۸(ویژه نامه شماره ۳ طراحی و مدیریت شهری)، ۱۰۳-۱۱۸.

وفاداری کمارعلیا، داود. پودینه قزاقی، پریا. کافی، محسن. ۱۴۰۱، تاثیر همه‌گیری کووید ۱۹ بر میزان بازدید افراد جامعه از پارک‌های شهری، پدافند غیرعامل، ۱۳(۴)، ۷۷-۸۳.

وفاداری کمارعلیا، داود، کافی، محسن، & خان سفید، مهدی. ۱۴۰۲. بررسی عوامل بازدیدارنده افراد جامعه از حضور در پارک‌های شهری در دوران پاندمی کووید ۱۹. علوم باغبانی، ۳۷(۱)، ۲۴۳-۲۳۱.

Arnberger, A., Eder, R. (2012). The influence of green space on community attachment of urban and suburban residents, *Urban forestry & Urban greening*, 11(1), 41-49.

Carrus, G., Scopelliti, M., Laforteza, R., Colangelo, G., Ferrini, F., Slabitano, F., Agrimi, M., Portoghesi, L., Semenzato, P., Sanesi, G. (2015). Go greener, feel better? The positive effects of biodiversity on the well-being of individuals visiting urban and peri-urban green areas, *Landscape and Urban planning*, 134, 221-228.

Craik, J., Faggi, A., Miguel, S., Vorraber, L. (2015). Why Do People Use Parks and Plazas in Buenos Aires, *The Nature of cities*.

Dinda, S., Gosh, S. (2021). Perceived benefits, aesthetic preferences and willingness to pay for visiting urban parks: A case study in Kolkata, India, *International Journal of Geoheritage and parks*, 9(1), 36-50.

Chiesure, A.(2004), The role of urban parks for the sustainable city, *Landscape and Urban planning*, 68(1), 129-138.

Dipeolu, A., Ibem, E., Fadamiro, J.(2020). Influence of green infrastructure on sense of community in residents of Lagos Metropolis, Nigeria, *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 30(6), 743-759.

Dipeolu, A., Ibem, E., Fadamiro, J.(2021). Determinants of residents' preferences for urban green infrastructure in Nigeria: Evidence from Lagos Metropolis, *Urban forestry & Urban greening*, 57, 126931.

Dallimer, M., Davies, Z., Irvine, K., Maltby, L., Warren, Ph., Gaston, K., Armsworth, P.(2014). What personal and environmental factors determine frequency of urban greenspace use?, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 11(8), 7977-7992.

Dipeolu, A., Ibem, E., Fadamiro, J., Omoniyi, S., Aluko, R.(2021). Influence of green infrastructure on residents' self-perceived health benefits in Lagos metropolis, Nigeria, *Cities*, 118, 103378.

G. Kothencz, R. Kolcsár, P. Cabrera-Barona, P. Szilassi.(2017). Urban green space perception and its contribution to well-being, *Int. J. Environ. Res. Publ. Health*, 14 (7).

A.A. Saeed, L.T. Mullahwaish.(2020). Effect of green areas density on real estate price in Ramadi city, *Int. J. Des. Nat. Ecodyn*, 15 (2), 253-259.

Grigoletto, A., Toselli, S., Zijlema, W., Marquez, S., Triguero-Mas, M., Gidlow, Ch., Grazuleviciene, R., Van de Berg, M., Kruize, H., Maas, J., Nieuwenhuijsen, M. (2023), Restoration in mental health after visiting urban green spaces, who is most affected? Comparison between good/poor mental health in four European cities, *Environmental research*, 223, 115397.

Haase, D., Larondelle, N., Andersson, E., Artmann, M., Borgstrom, S., Breuste, J., Gomez-Baggethun, E., Gren, Å., Hamstead, Z., Hansen, R., Kabisch, N., Kremer, P., Langemeyer, J., Rall, E.L., McPhearson, T., Pauleit, S., Qureshi, S., Schwarz, N., Voigt, A., Wurster, D., Elmqvist, T., 2014. A quantitative review of urban ecosystem service assessments: Concepts, models, and implementation. *Ambio* 43, 413–433.

J.R. Wolch, J. Byrne, J.P. Newell.(2014). Urban green space, public health, and environmental justice: the challenge of making cities 'just green enough, *Landscape and urban Planning*, 12, 234-244.

Jabbar, M., Yusoff, M., Shafie, A.(2022).Assessing the role of urban green spaces for human well-being: a systematic review, *GeoJournal*, 87, 4405-4423.

James, P., Tzoulas, K., Adams, M., Barber, A., Box, J., Breuste, J., Elmqvist, T., Frith, M., Gordon, C., Greening, K., Hadley, J., Haworth, S., Kazmierczak, A., Johnston, M., Korpela, K., Moretti, M., Niemela, J., Pauleit, S., Roe, M., Sadler, J., Thompson, W.(2009). Towards an integrated understanding of green space in the European built environment, *Urban forestry & Urban greening*, 8(2), 65-75.

Jim, Ch. 2004, Green-space preservation and allocation for sustainable greening of compact cities, *Cities* 21(4), 311-320.

Kefale, A., Fetene, A., Desta, H.(2023), Users' preferences and perceptions towards urban green spaces in rapidly urbanized cities: The case of Debre Berhan and Debre Markos, Ethiopia, *Heliyon*, 9(4), 15262.

C.A. Mensah, L. Andres, U. Perera, A. Roji.(2016). Enhancing quality of life through the lens of green spaces: a systematic review approach, *Int. J. Wellbeing*, 6 (1), 142-163.

Lu, Y., Zhao, J., Wu, X., Lo, S. (2021). Escaping to nature during a pandemic: a natural experiment in Asian cities during the COVID-19 pandemic with big social media data, *Science of the total environment*, 21, 1-34.

M. Cetin.(2017). Using GIS analysis to assess urban green space in terms of accessibility : case study in Kutahya, *Int. J. Sustain. Dev. World Ecol.*, 22 (5), 420-424.

Maas, J., Dillen, S., Verheij, R., Groenewegen, P.(2009). Social contacts as a possible mechanism behind the relation between green space and health, *Health & Place*, 15(2), 586-595.

Mäntymaa, E., Jokinen, M., Louhi, P., Juutinen, A.(2022). Visitors' heterogeneous preferences for urban park management: The case of a city park in Oulu, Finland, *Urban forestry & Urban greening*, 77, 127751.

Paul, S., Nagendra, H.(2017). Factors Influencing Perceptions and Use of Urban Nature: Surveys of Park Visitors in Delhi, *Land*, 6(2), 27.

Q. Zheng, X. Zhao, M. Jin.(2019). Spatial accessibility of urban green space based on multiple research scales(A case study of Futian district), *Shenzhen*, 28 (107), 995-1006.

Simkin, J., Ojala, A., Tyrvaäinen, L.(2020). Restorative effects of mature and young commercial forests, pristine old-growth forest and urban recreation forest - A field experiment, *Urban forestry & Urban greening*, 48, 126567.

Tibesigwa, B., Ntuli, H., Lokina, R.(2020). Valuing recreational ecosystem services in developing cities: The case of urban parks in Dar es Salaam, Tanzania, *Cities*, 106, 102853.

Ulrich, R.(2006). Essay: Evidence-based health-care architecture, *The Lancet*, 368, 38-39.

Uzonnah, O., Chukwu, I., Ibem, E.(2023). Influence of perceived social benefits on motives for visiting urban green infrastructure spaces in small and medium-sized towns in Southeast Nigeria, *Cities*, 135, 104240.

Dipeolu, A., Ibem, E.(2020). Green infrastructure quality and environmental sustainability in residential neighbourhoods in Lagos, Nigeria, *International Journal of Urban Sustainable Development*, 12(3), 267-282.

Wang, P., Zhou, B., Han, L., Mei, R.(2021). The motivation and factors influencing visits to small urban parks in Shanghai, China, *Urban forestry & Urban greening*, 60, 127086.

Zhang, J., Piff, P., Lyer, R., Koleva, S., Keltner, D.(2014). An occasion for unselfing: Beautiful nature leads to prosociality, *Journal of Environmental psychology*, 37, 61_72.

